

CEGESOMA NEWSLETTER

NR 59 - OKTOBER 2020

[nl](#) [fr](#) [en](#)

ONDERZOEK

Eerste balans van drie lopende projecten : 'POSTWAREX' (over de doodstraffen in de naoorlogse repressie), 'ADOCHS' (over kwaliteitsprocessen van digitale collecties), en 'het provinciebestuur Limburg tijdens WOII'. [\[MEER INFO\]](https://www.cegesoma.be/nl/event/eerste-overzicht-van-enkele-lopende-onderzoeksprojecten-van-het-cegesoma) (<https://www.cegesoma.be/nl/event/eerste-overzicht-van-enkele-lopende-onderzoeksprojecten-van-het-cegesoma>)

BELGIUM WWII

Verhalen van levens die overhoop worden gegooid door de Tweede Wereldoorlog. [\[MEER INFO\]](https://www.cegesoma.be/nl/news/levens-die-voor-altijd-ingrijpend-veranderden%E2%80%A6) (<https://www.cegesoma.be/nl/news/levens-die-voor-altijd-ingrijpend-veranderden%E2%80%A6>)

NIEUWE COLLEGA

Michael Auwers komt de wetenschappelijke staf van het CegeSoma versterken. [\[MEER INFO\]](https://www.cegesoma.be/nl/news/een-nieuwe-collega-versterkt-het-wetenschappelijk-team-van-het-cegesoma) (<https://www.cegesoma.be/nl/news/een-nieuwe-collega-versterkt-het-wetenschappelijk-team-van-het-cegesoma>)

PUBLICATIE

Ontdek het nieuwe nummer van het Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis. [\[MEER INFO\]](https://www.cegesoma.be/nl/publication/het-nieuwe-nummer-van-het-btng-2020-2) (<https://www.cegesoma.be/nl/publication/het-nieuwe-nummer-van-het-btng-2020-2>)

UITNODIGING

Schrijf u in voor het webinar op 11 november 2020 over de nieuwe publicatie 'Experiencing 11 November 2018 : Commemoration and the First World War Centenary'. [\[MEER INFO\]](https://www.cegesoma.be/nl/event/bezoek-ons-online-voor-de-voorstelling-van-het-boek-experiencing-11-november-2018) (<https://www.cegesoma.be/nl/event/bezoek-ons-online-voor-de-voorstelling-van-het-boek-experiencing-11-november-2018>)

EHRI

Belangrijke nieuwe stappen voor EHRI (European Holocaust Research Infrastructure). [\[MEER INFO\]](https://www.cegesoma.be/nl/event/ehri-zet-belangrijke-tussenstappen-het-traject-naar-een-permanente-onderzoeksinfrastructuur) (<https://www.cegesoma.be/nl/event/ehri-zet-belangrijke-tussenstappen-het-traject-naar-een-permanente-onderzoeksinfrastructuur>)

COVID-19 PANDEMIE

Alle leeszaal en publieke ruimten van het Rijksarchief (en dus het CegeSoma) gesloten tot nader order. [\[MEER INFO\]](https://www.cegesoma.be/nl/sluiting-van-alle-rijksarchieven) (<https://www.cegesoma.be/nl/sluiting-van-alle-rijksarchieven>)

[Home](#) » [Event](#) » Eerste overzicht van enkele lopende onderzoeksprojecten van het CegeSoma

Eerste overzicht van enkele lopende onderzoeksprojecten van het CegeSoma

[Oorlog en Maatschappij](#) [Wereldoorlog II](#) [Workshop](#)

Op maandag 19 oktober gaven een aantal wetenschappers uit de vaste equipe en de tijdelijke projectmedewerkers van het CegeSoma aan hun collega's een stand van zaken over de lopende onderzoeksprojecten. Deze interne presentatienamiddag was tevens een uitgelezen moment om de nieuwe gezichten (weliswaar achter mondkmaskers) beter te leren kennen op het vlak van hun professionele bezigheden.

Eén van de verwachte resultaten van het [ADOCHS-project](#) (*Auditing Digitalization Outputs in the Cultural Heritage Sector*) is een gids voor de kwaliteitscontrole inzake digitalisering van patrimonium. Dit handboek is bestemd voor de digitaliseringsdiensten van de federale wetenschappelijke instellingen en heeft als doel methodologische hulpmiddelen aan te reiken om de kwaliteit van de gedigitaliseerde gegevens bij elke stap in het digitaliseringsproces te waarborgen. Daarbij kan elkeen die in dit proces betrokken is, zijn werk beschouwen als onderdeel van een productieketen met een gemeenschappelijk doel. Sinds september 2020 werkt [Chloé Brault](#) aan dit handboek.

De eerste stap bestaat erin om de bestaande literatuur op dit vlak door te nemen om er een structuur uit af te leiden. Dit verloopt in twee fases. Eerst worden de theoretische en technische aspecten van digitalisering

nader bekeken in het licht van de eraan verbonden uitdagingen, grenzen en perspectieven. Dan worden aan de hand van case studies concrete richtlijnen uitgewerkt om de kwaliteit van gedigitaliseerde beelden en hun metagegevens tijdens het hele proces te waarborgen.

De kwaliteitsgarantie van een digitaliseringsproject is immers niet alleen beperkt tot een a posteriori controle op de afgeleverde documenten. Het is de bedoeling om, door een handboek aan te bieden waarin theorie en praktijk samengaan, van de kwaliteitszorg een rode draad te maken die een goed projectbeheer vergt, rekening houdend met de menselijke, technische en procedureaspecten. Dat alles om op een realistische manier te beantwoorden aan de noden van de instellingen naar gelang hun mogelijkheden. Deze aanpak vereist dat men zich baseert op de gangbare praktijk bij de federale wetenschappelijke instellingen, meer bepaald het CegeSoma en de Koninklijke Bibliotheek ; dat is de volgende stap in het uitwerken van het handboek.

Het [project POSTWAREX](#) ging in juni 2020 in het CegeSoma van start. [Elise Rezsöhazy](#) heeft zich sindsdien verdiept in een aantal erg rijke bronnen die tot nu toe weinig door historici onderzocht werden, om het macrojuridisch aspect van de terechtstellingspolitiek van het auditoraat-generaal te bestuderen. Het eerste deel van dit onderzoek heeft als doel het kader te begrijpen dat het auditoraat-generaal en de krijgssauditoraten ertoe gebracht heeft tussen 1944 en 1950 242 mensen ter dood te veroordelen en vervolgens te laten terechtstellen. Welke actoren waren daarbij betrokken ? Op welke wetten hebben ze zich gebaseerd ? Volgens welke procedures is dat alles verlopen ? Hoe werd de repressie gecoördineerd ?

Om al die vragen te beantwoorden bewaart het Rijksarchief twee fondsen over de militaire rechtspraak uit het Brusselse Justitiepaleis. De documenten die de Dienst voor Algemene Onderrichtingen en daarna de documentatiedienst van het auditoraat-generaal tussen 1944 en 1953 hebben verzameld, maken een analyse mogelijk van de politieke, juridische en erg praktische vragen in verband met de terechtstellingen, dank zij de vele formele en informele brieven, omzendbrieven, dienstnota's en verslagen. Zo kunnen we vrij precies nagaan hoe de terechtstellingsprocedure tot stand kwam en welke zeer concrete, maar ook morele problemen rezen bij deze publieke executies. Uit de contacten tussen het auditoraat-generaal, de krijgssauditoraten, de ministeries van justitie en landsverdediging blijken de krachtsverhoudingen tussen de verschillende machten in een gespannen politieke context waarin de repressie centraal staat in het publieke debat. Deze archieven tonen overigens het belang aan van de coördinerende rol van het auditoraat-generaal, dat permanent in verbinding stond met de krijgssauditoraten die de repressie aan de basis leidden. Dank zij dit baanbrekend onderzoek kan het juridisch en politiek kader waarin de terechtstellingen plaatsvonden voortaan gereconstrueerd worden.

[Aline Thomas](#) bracht een update over het door de provincie Limburg aan het CegeSoma gegunde project '[Provinciebestuur Limburg tijdens WO II – archiefinventaris en historisch onderzoek](#)'. De eerste fase, waarin de archiefinventaris van het WO II-archief herwerkt en geüpdatet diende te worden en een inleiding op deze inventaris moest worden geschreven, is zopas afgerond. De problemen in de inventaris situeerden zich op twee niveaus: enerzijds stelden er zich eerder oppervlakkige problemen – ontbrekende of foute datering, ontbrekende nummering, enkele onbeschreven dossiers, niet geheel adequate namen van provinciale diensten en archiefvormers, spellingsfouten, dossiers die in verkeerde dozen zaten etc. – en anderzijds waren er op een dieperliggend niveau complicaties met betrekking tot de hiërarchische structuur van de inventaris. Die was aanvankelijk nogal wanordelijk en onoverzichtelijk waardoor het moeilijk was om een hiërarchisch beeld van het archief te schetsen.

Beide categorieën problemen konden passend worden opgelost. In de inventaris werden aanpassingen aangebracht en verschuivingen doorgevoerd zodat de ordening van de stukken, zowel thematisch als chronologisch, nu de taken en bevoegdheden van het provinciebestuur helder weerspiegelt. De hybride orderingsstructuur is gebaseerd op de verschillende thema's die tijdens de oorlog van groot belang waren, verweven met de daarvoor bevoegde provinciale diensten (die als archiefvormer optraden): regulering van prijzen en lonen; passieve luchtbescherming; voedselvoorziening en rantsoenering; steunverlening; Winterhulp;

etc.

Deze herwerkte inventaris zal geïnteresseerden in historisch onderzoek naar het provinciebestuur van Limburg tijdens Wereldoorlog II alvast toelaten om efficiënter archiefmateriaal te vinden en op te vragen. Deze werkzaamheden zorgden er daarnaast ook voor dat we zelf een beter zicht kregen op de inhoud van en de logica achter de (samenstelling en oorsprong) van het archief. In de tweede fase van het project, het historisch onderzoek naar de rol van het provinciebestuur tijdens de oorlog, dat recent uit de startblokken is geschoten, komen die opgedane inzichten meer dan van pas.

19/10/2020 - 13:00 – 16:30

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [News](#) » Levens die voor altijd ingrijpend veranderden...

Levens die voor altijd ingrijpend veranderden...

We weten dat de oorlog en de bezetting het leven van miljoenen Belgen overhoop hebben gehaald. Voor de meesten onder hen ging het vooral om overleven en hun familie beschermen. Bij anderen hebben de omstandigheden van het conflict de waarden waarnaar ze leefden diepgaand verstoord of zelfs volledig onderuit gehaald. Via individuele lotsbestemmingen krijgen we een beter zicht op sommige aspecten van de oorlog.

De voorbije weken verschenen op de website Belgium WWII verschillende nieuwe teksten over een aantal individuele levenslopen. Hier kan je kennismaken met levens die voor altijd door de oorlog werden getekend. Dat was bijvoorbeeld het geval met Lily van Oost, echtgenote de Gerlache (<https://www.belgiumwwii.be/nl/oorlogsportretten/lily-van-oost-echtgenote-de-gerlache-de-gomery.html>). Dit meisje uit een bevoorrecht milieu was nog maar zeventien toen haar dagelijks bestaan helemaal veranderde. Duitse soldaten namen hun intrek op het eigendom van de familie. Lily sloot zich al snel aan bij het verzet. Eind juli 1944 werd ze gearresteerd en een maand later gedeporteerd naar Ravensbrück, een paar dagen voor de

bevrijding door de geallieerden. Men kan zich voorstellen hoe de deportatie haar leven voor altijd grondig heeft getekend. Claire Pahaut schetst ons een diepmenselijk portret van deze uitzonderlijke jonge vrouw.

Ook andere levens zijn zeer opvallend, zoals dat van Alice Cheramy (<https://www.belgiumwwii.be/nl/oorlogsportretten/alice-cheramy.html>), geboren in een bescheiden gezin van Farciennes. Na haar discrete maar vastberaden inzet bij inlichtingendienst Clarence werd ze een boegbeeld in Leopoldistische kringen. Ook voor haar speelde de bezetting een hoofdrol in haar bijzondere levensloop, zoals Fabrice Maerten die heeft beschreven. Bij andere persoonlijkheden leidde de oorlog tot een voortzetting van hun eerdere politieke engagement. Dat was het geval voor de militante communist Jacques Grippa (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/jacques-grippa.html>) of voor de katholieke journalist William Ugeux (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/william-ugeux.html>). Maar soms, zoals Alain Colignon onderstreept, stuurt de oorlog een levenspad dat schijnbaar al helemaal was uitgetekend, in een volledig andere richting. Zo komt de socialistische revolutionair Walter Dauge (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/walter-dauge.html>) in het troebele water van de Nieuwe Orde terecht om later oorlogsburgemeester te worden in Flénu, en korte tijd nadien te worden doodgeschoten door het verzet.

Dit zijn slechts enkele van de nieuwe bijdragen die je kan ontdekken op de website Belgium WWII. De website werd immers nog aangevuld met nieuwe biografieën. We vermelden bijvoorbeeld die van de historicus Guillaume Jacquemyns (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/guillaume-jacquemyns.html>) bekend vanwege zijn belangrijke studies over de omstandigheden waarin de Waalse arbeidersklasse moest overleven, of die van verzetslui Albert Mélot (<https://www.belgiumwwii.be/nl/oorlogsportretten/albert-melot.html>) en Marcel Demonceau (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/marcel-demonceau.html>), en niet te vergeten de controversiële levensloop van koning Leopold III (<https://www.belgiumwwii.be/nl/belgie-in-oorlog/persoonlijkheden/leopold-iii.html>).

Kortom, met deze biografieën en bijzondere ervaringen krijg je een beter zicht op de impact die de Tweede Wereldoorlog heeft gehad op de Belgische bevolking. Maar er valt nog heel wat meer te ontdekken op de website: wacht dus zeker niet om hem (opnieuw) te bezoeken!

Chantal Kesteloot

Ander nieuws

Een nieuwe collega versterkt het wetenschappelijk team van het CegeSoma

Historische waarheid en beeldvorming over WOII in België in tijden van zogenaamde 'post-truth'

Belgische koloniale geschiedenis in het BTNG

Was opa een held?

Tot weldra....

De "ongewone" zomer van 1940

Wetenschap en waarheid : archieven en onderzoek

Belgium WWII in tijden van quarantaine

Ontdek de publicaties van het CegeSoma of laat anderen ze ontdekken...

Het CegeSoma is aan het telewerken ....

© Cegesoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [News](#) » Een nieuwe collega versterkt het wetenschappelijk team van het CegeSoma

Een nieuwe collega versterkt het wetenschappelijk team van het CegeSoma

Sinds 1 oktober 2020 werkt Michael Auwers bij het CegeSoma. Wie is hij en wat zullen zijn verantwoordelijkheden zijn ?

Hieronder volgt een klein portret.

Michael Auwers studeerde Toegepaste Taalkunde aan de KULeuven en de Università degli Studi di Trieste, en Internationale Betrekkingen en Geschiedenis aan de Universiteit Antwerpen. Daar behaalde hij in 2014 een doctoraat met een proefschrift over de sociaal-culturele geschiedenis van het Belgische diplomatieke corps in de late negentiende en vroege twintigste eeuw.

Nadien werkte hij kort in het secundair onderwijs en iets langer bij een wetenschappelijke uitgeverij. Van 2015 tot 2020 was hij praktijkassistent Geschiedenis aan de Universiteit Antwerpen. Hij publiceerde voornamelijk

over de geschiedenis van diplomatieke praktijken en van het Belgisch buitenlands beleid. Bij het CegeSoma zal hij in eerste instantie instaan voor het coördineren van het onderzoek over de Koude Oorlog in België, waarmee hij vanuit dat thema meteen geïntegreerd zal worden in publieksgeschiedenis, workshops en conferenties, communicatie en andere activiteiten. Daarnaast zal hij ook enkele lopende initiatieven mee ondersteunen, zoals het *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*.
Welkom Michael ...

Ander nieuws

[Levens die voor altijd ingrijpend veranderden...](#)

[Historische waarheid en beeldvorming over WOII in België in tijden van zogenaamde 'post-truth'](#)

[Belgische koloniale geschiedenis in het BTNG](#)

[Was opa een held?](#)

[Tot weldra....](#)

[De "ongewone" zomer van 1940](#)

[Wetenschap en waarheid : archieven en onderzoek](#)

[Belgium WWII in tijden van quarantaine](#)

[Ontdek de publicaties van het CegeSoma of laat anderen ze ontdekken...](#)

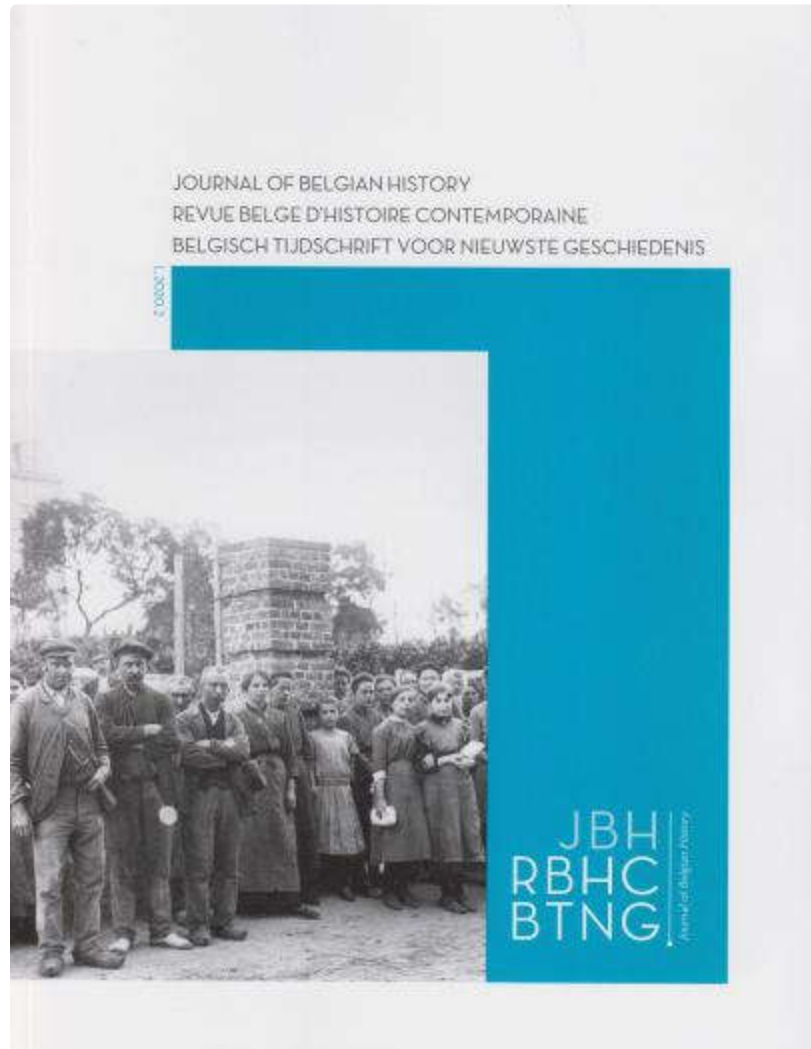
[Het CegeSoma is aan het telewerken ....](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Publication](#) » Het nieuwe nummer van het BTNG (2020-2)

Het nieuwe nummer van het BTNG (2020-2)

[Oorlog en Maatschappij](#) [Wereldoorlog I](#) [Wereldoorlog II](#) [Tijdschrift](#)

Het tweede nummer van het BTNG van 2020 is zopas verschenen, met vier artikelen. U kan dit nummer bestellen bij [Hilde Keppens](#) (CegeSoma) of via jbh-admin@cegesoma.be. De artikelen zullen in 2021 worden toegevoegd aan het digitale archief van het BTNG, dat volledig beschikbaar is via www.journalbelgianhistory.be

De eerste bijdrage (in het Frans) komt van de jonge historicus Thomas Briamont, een Master in de geschiedenis (2018) en in de Kunst en Archeologie richting Museologie (2019) van de Universiteit van Luik. Zijn artikel over de Belgische diplomatieke strategie tegenover het 'Duitse probleem' tijdens de zogenaamde tweede crisis van Berlijn (1958-1961) – in volle Koude Oorlog dus – is gebaseerd op zijn Masteronderzoek. Vanuit het concept van de “sécuritisation” onderzoekt hij hoe Belgische percepties over Duitsland mee de diplomatieke strategie tijdens deze crisis bepaalden.

Het tweede artikel (eveneens in het Frans) is afkomstig van Simon Watteyne, die momenteel een doctoraatsonderzoek uitvoert over Belgische fiscale politiek in de 19de en 20ste eeuw aan de *ULB*. Zijn artikel voegt een heel nieuwe dimensie toe aan de nochtans al grondig bestudeerde schoolstrijd (1878-1884), namelijk hoe de belastingpolitiek ter financiering van de nieuwe schoolwetgeving werd gebruikt als strategisch politiek instrument.

Het onderzoek van Stan Pannier en Frank Caestecker (in het Nederlands) zit ook in de financieel-economische sfeer, maar dan die van de private sector. Op basis van de manier waarop twee kleine Belgische handelszaken tijdens de Belle Époque het instrument van afbetalingskrediet introduceerden, onderzoeken ze hoe op die manier een voorzichtige basis werd gelegd voor de latere consumptiemaatschappij. Stan Pannier is onderzoeker aan het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) waar hij onderzoek doet naar de maritieme geschiedenis van de Zuidelijke Nederlanden en Frank Caestecker is professor aan de vakgroep Economie van de UGent met tal van publicaties op zijn naam over vluchtelingen- en migratiebeleid; hij doet momenteel o.m. onderzoek naar het Europese immigratiebeleid en de geschiedenis van de financiële economie in België.

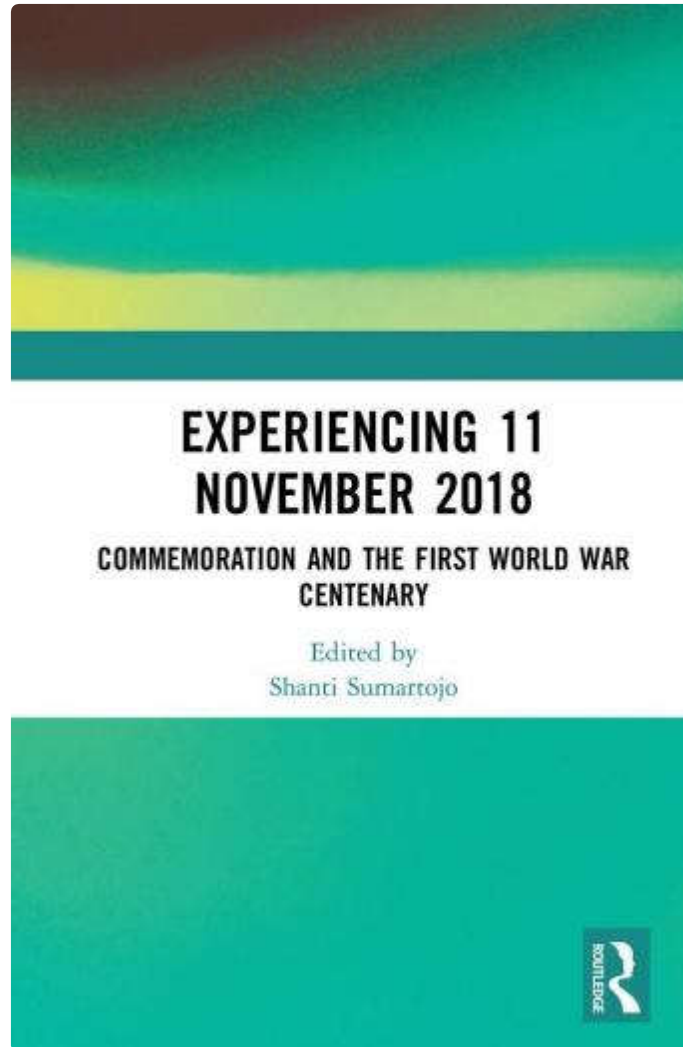
Ook het laatste artikel (in het Nederlands) is geschreven door twee auteurs. Antoon Vrints is hoofddocent aan de Universiteit van Gent en specialist in sociale geschiedenis tijdens en rond de Eerste Wereldoorlog. Dominique De Groen is historica, dichteres en essayist. Samen onderzoeken ze in hun artikel de processen van nationale identificatie tijdens de Eerste Wereldoorlog bij de armere lagen van de bevolking, op basis van de schriftelijke vragen om materiële hulp.

© Cegesoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Event](#) » Bezoek ons online voor de voorstelling van het boek Experiencing 11 November 2018: Commemoration and the First World War Centenary (Routledge).

Bezoek ons online voor de voorstelling van het boek Experiencing 11 November 2018: Commemoration and the First World War Centenary (Routledge).

Wereldoorlog I [Conferentie](#)

[Bezoek ons op 11 november online](#) ter gelegenheid van de voorstelling van het boek *Experiencing 11 November 2018: Commemoration and the First World War Centenary* (Routledge). Het boek is het resultaat van het werk van de denktank "Commemoration reframed" die werd geleid door professor Shanti Sumartojo, docente aan de Monash University in Australië. De groep kwam twee jaar lang regelmatig samen. De vergaderingen vonden plaats in het CegeSoma, dat ook aan het project deelnam in het verlengde van het Brain-project Memex (Memory and Experience) over de geschiedenis en de herdenking van de Eerste Wereldoorlog in België. "Commemoration reframed" had tot doel een publicatie voor te bereiden over de viering van de

honderdste verjaardag van de Wapenstilstand, op 11 november 2018, en over de wijze waarop dit moment overal ter wereld werd herdacht.

Een internationaal en interdisciplinair onderzoeksproject

Met een duidelijk internationale en interdisciplinaire aanpak focust het boek op de herdenkingen die overal ter wereld op 11 november 2018 plaatsvonden. Om de maatschappelijke, politieke, geschiedkundige of culturele impact van die evenementen te begrijpen moeten ze ook buiten de historische gebeurtenissen en het historisch narratief geïnterpreteerd worden. Zintuiglijke en gevoelsmatige dimensies en de rol van emoties moeten in rekening worden gebracht als essentiële elementen om zowel specifieke als gedeelde verhalen te kunnen bevatten en begrijpen, en te zien hoe ze identiteiten vorm kunnen geven.

15 bijdragen. 10 nationale contexten

Voor de voorstelling van het boek hebben we een beroep gedaan op Jay Winter, emeritus hoogleraar van de Yale University en een groot kenner van de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog en de impact ervan op de 20ste eeuw.

Het boek bevat vijftien bijdragen uit tien landen met een zeer verschillende nationale context en aparte oorlogservaringen. Globaal gezien brengen deze bijdragen een nieuwe kijk op het begrip "herdenking", op de deelname aan een dergelijk event, de gevoelsmatige ervaring en de viering ervan.

Ter gelegenheid van dit Webinar zullen verschillende van de auteurs aanwezig zijn om hun bijdrage in de publicatie toe te lichten:

Chantal Kesteloot, CegeSoma (België)

Laurence van Ypersele, hoogleraar aan de UCLouvain (België)

David C. Harvey, buitengewoon hoogleraar aan de Aarhus Universitet (Denemarken)

Emma Hanna, University of Kent (Verenigd Koninkrijk)

Kathy Smits, buitengewoon hoogleraar aan de University of Auckland (Nieuw-Zeeland)

Natuurlijk zal ook professor Shanti Sumartojo, zonder wie dit project nooit tot stand zou zijn gekomen, aanwezig zijn. Het werk dat nu verschijnt en dat door haar werd geleid, is immers ook de neerslag van de stimulerende gesprekken die zij coördineerde en die in het CegeSoma plaatsvonden.

11/11/2020 - 10:00 – 11:30

Hoofdtal (Hoofdtalen)

Engels

INSCHRIJVING WEBINAR

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Event](#) » EHRI zet belangrijke tussenstappen in het traject naar een permanente onderzoeksinfrastructuur

EHRI zet belangrijke tussenstappen in het traject naar een permanente onderzoeksinfrastructuur

Wereldoorlog II

In september organiseerde het project EHRI-PP, waar het Rijksarchief/CegeSoma partner is, zijn tweede general partner meeting. Waar de eerste bijeenkomst in februari in München nog fysiek kon doorgaan, was dat nu niet meer het geval. Wegens het Corona-virus werd het een virtuele vergadering.

September 2020 is om nog een andere reden een belangrijke maand voor EHRI : het project EHRI-3 werd opgestart. Het loopt over een periode van 4 jaar en zal toelaten EHRI verder inhoudelijk uit te bouwen.

De *general partner meeting*, waarin alle partners van *EHRI-PP* vertegenwoordigd zijn nam twee belangrijke beslissingen die werden voorbereid door werkpakket 2 waarvan het Rijksarchief/CegeSoma de leiding heeft : de keuze van de zetel van de toekomstige permanente onderzoeksinfrastructuur en de juridische vorm.

Leden van het EHRI-consortium tijdens de zoommeeting

Een ERIC

Een permanente onderzoeksinfrastructuur heeft nood aan rechtspersoonlijkheid om als aparte entiteit te kunnen functioneren. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden. Werkpakket 2 analyseerde de verschillende wettelijke kaders die mogelijk geschikt zijn voor de oprichting van *EHRI* als een permanente onderzoeksinfrastructuur met rechtspersoonlijkheid. Het doel van dit onderzoek is de relevante rechtsvormen die op internationaal, Europees en nationaal niveau bestaan te identificeren en de voor- en nadelen af te wegen. Ook de rechtsvormen waarvoor andere Europese onderzoeksinfrastructuren, in de eerste plaats in de sociale en geesteswetenschappen, opteerden werden in de analyse betrokken. Op die manier konden de verschillende mogelijkheden in kaart gebracht en geanalyseerd worden, steeds vanuit het perspectief van de juridische behoeften en doelstellingen van *EHRI* als toekomstige onderzoeksinfrastructuur met rechtspersoonlijkheid.

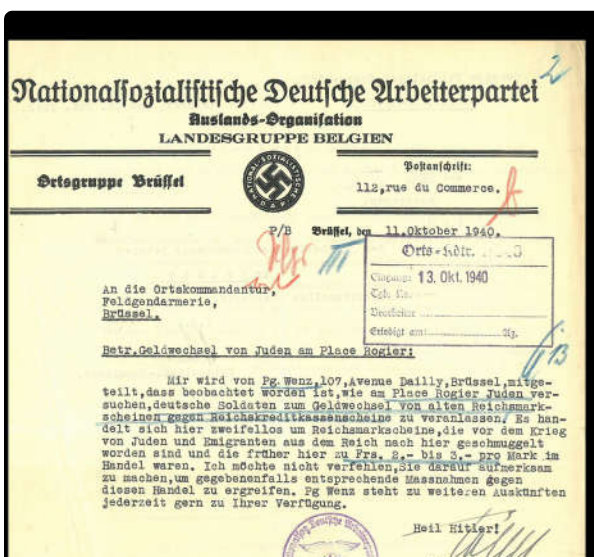
Op basis van die analyse adviseerde werkpakket 2 om te opteren voor een *ERIC* (*European Research Infrastructure Consortium*), omdat die vergeleken met andere vormen van rechtspersoonlijkheid zoals de Belgische internationale vereniging zonder winstoogmerk (ivzw) een aantal voordelen biedt en specifiek is toegesneden op de noden van een Europese onderzoeksinfrastructuur zoals *EHRI* er een wenst te worden. De *general partner meeting* stemde met dit advies in.

De centrale zetel in Nederland

De partners van *EHRI PP* steunden tevens het voorstel om als vestigingsplaats van de centrale zetel van de toekomstige onderzoeksinfrastructuur te kiezen voor Nederland. Dit is een logische keuze : het [NIOD Institute for War, Holocaust and Genocide Studies](#) in Amsterdam coördineert sinds 2010 het project *EHRI* op een succesvolle wijze. De partners van *EHRI-PP* steunen de ambitie van het NIOD om de continuïteit met de toekomstige *EHRI*-organisatie te verzekeren door de centrale zetel ervan in Nederland te vestigen.

EHRI-3

Zoals u al in onze Nieuwsbrief van maart kon lezen, kende de Europese Commissie een verdere projectfinanciering toe voor *EHRI* ('*EHRI-3*'). Naast Kazerne Dossin is het Rijksarchief/CegeSoma de Belgische partner in *EHRI-3*.

Op 16 september 2020 werd *EHRI-3* officieel gelanceerd, gezien de omstandigheden eveneens virtueel. Deze financiering laat toe *EHRI* inhoudelijk verder uit te bouwen onder meer door nieuwe Holocaust gerelateerde bronnen te integreren, ook van kleinere instellingen en om het *fellowship* programma voort te zetten en uit te breiden. Het *fellowship* programma 'Conny Kristel' stimuleert het internationaal onderzoek door (jonge) Holocaustonderzoekers de kans te geven in verschillende landen archiefonderzoek te doen. *EHRI* bestaat ondertussen tien jaar : '*EHRI*-veteraan' Haim Gertner (*Yad Vashem*) gaf een keynote over de rol, de betekenis en de verwezenlijkingen van *EHRI*. Virtueel vergaderen is een valabel alternatief om internationale

projecten gaande te houden in Corona-tijden, maar de informele momenten van de fysieke bijeenkomsten, waar ervaren en nieuwe *EHRI*-medewerkers met elkaar kunnen kennismaken werden toch node gemist. Hopelijk kunnen we u in een van de volgende nieuwsbrieven een verslag vanop locatie brengen van de vorderingen van *EHRI*.

(Illustratie : Brief uit het archief van het Devisenschutzkommando, dat betrokken was bij de Jodenvervolging. Het EHRI-portal helpt internationale onderzoekers de weg te vinden naar Holocaustarchieven in verschillende landen, copyrights CegeSoma/Rijksarchief).

16/10/2020 - 09:30 – 13:45

INTERESSANTE LINKS

[EHRI Gathers on Zoom to Kick Off Its Third Project Phase with Many New Plans](#)
[Project Director Karel Berkhoff on What to Expect From EHRI-3](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

Sluiting van alle Rijksarchieven

In het kader van de maatregelen in de strijd tegen de COVID-19-pandemie zijn de leeszaal en andere publieksruimten van het Rijksarchief tot nader order gesloten. Deze maatregelen die vanaf 26 oktober 2020 reeds golden voor het CegeSoma (na de maatregelen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) gelden vanaf 3 november voor alle Rijksarchieven op het grondgebied.

Het CegeSoma blijft bereikbaar via telefoon (02.556.92.11) maar bij voorkeur per e-mail (cegesoma@arch.be).

Tijdens de periode van sluiting van de leeszaal kan u via onze [digitale leeszaal](#) toch bepaalde opzoekingen doen zoals :

- De algemene catalogus Pallas vindt u via [deze link](#)
- De beschrijving van de inhoud van een aantal fondsen en collecties vindt u [hier](#)
- Bepaalde gedigitaliseerde documenten zijn [online raadpleegbaar](#)
- Thematische fiches die u helpen bij het onderzoek vindt u onder de knop [Hoe een onderzoek beginnen ?](#)

Blijf op de hoogte via onze website en via [Facebook](#). We danken u voor uw begrip.

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11